

NGA NGAHAU A TE TANGATA.

Na R. T. K.

KO te ngahau tetahi mea, te mea ranei, e tino matemuitia ana e te tangata. Kaore i rite tonu te ahua o te tangata kaore ano hoki i rite tonu te ahua o te ngahau. I te wa e tamariki ana te tangata ko ana ngahau ko ana takaro na te tamariki. Ka taitama te tamaiti ka whai atu ia he takaro e rite ana ki ona tau. Ka kaumatua te tangata ka whai ia ki nga ngahau e rite ana mana. E panuitia ana e nga ngahau a te tangata tona ahua, he tangata pai ranei he tangata kino ranei. E tika ana te taitamariki kia ngahau kia takaro, ko nga taitamariki e kore ana e takaro, e ngahau, kei te he.

E toru nga tu o te ngahau a te tinana, ko nga ngahau a te hinengaro, ko nga ngahau o te wairua. Ko te omaoma, ko te tupeke, ko te haka, ko te takaro, he ngahau na te tinana; ko te korero pukapuka, ko te tuhituhi, ko te korero, ko te whakarongo ki nga korero matau, i nga korero ahuaereka, he ngahau enei na te hinengaro; ko te whakapono, ko te hamumu ki te Atua, ko te kite i te pai, ko te waiata reka, ko te whakatangi-tangi he mea whakangahau enei i te wairua. "I taua wa ano ka hari te wairua o Ihu": "A, to ratou kitenga i te whetu, na, ko te tino haringa i hari ai." He ngahau—he ngahau tino nui tonu—o te whakapono.

Kaore i rite tonu nga ngahau a te tangata. Ko nga ngahau a etahi tangata e hara i te ngahau ki era atu engari he kino, he whakapouri ngakau. Inahoki he ngahau te haurangi ki etahi tu tangata ki etahi atu ia he mea weriweri rawa. Ko te haurangi he ngahau na te kikokiko, pera ano me te mangere, me te momoe me te puku-kai. Kei runga hoki i te ahua o te tangata te ahua o ana ngahau. E kitea ana e etahi tu tangata he ngahau ma ratou i nga mea katoa, i nga wahi katoa, ahakoa noho mokemoke ratou. He take no te ngahau ki a ratou a ratou mahi, o ratou kainga, a ratou tamariki, ara, ko tona ngakau he mata-apuna no te koa no te ngahau. Ko enei tu tangata kei te ngongo i nga painga o te ao. He ahuaereka ki a ratou nga ra katoa. He ahuaereka ki a ratou te rerenga mai o te ra me tona torengitanga: e rangona ana e ratou he waiata reka i te rere a te wai, i te korihi a nga manu o te ngahere, o te rangi. He tino whakaahua ataahua ki a ratou nga maunga, nga pukepuke, nga ngahere, nga kapua, nga parae e hipokina nei e nga tarutaru matomato. Ko ta ratou na pikitia tenei, he pikitia e mahora tonu ana i ia ra i ia ra. Ka matakitaki ratou ka pupu ake te whakawhetai me te miharo i o ratou ngakau ki te Kai-hanga o aua mea. Ko o ratou ngakau he mataapuna no te koa no te ngahau, e kore nei e mimiti. E waiata tahi ana ratou ko te kingi hepara, i mea nei, "E korerotia ana e nga rangi te kororia o te Atua; a e whakaaturia ana e te kikorangi te mahi a ona ringa. E puaki mai ana te reo o tena rangi.

(Taria te roanga.)